

Numele adevărat al lui **MARK TWAIN** este **Samuel Langhorne Clemens** și s-a născut în Missouri la 30 noiembrie 1835. Familia lui s-a stabilit în Hannibal, un orașel de pe Mississippi, unde a trăit până a împlinit vârsta de optsprezece ani. După moartea tatălui său, în 1847, a abandonat școala, pentru a deveni ucenic tipograf la „Missouri Courier“. Din 1853 a călătorit foarte mult, în calitate de ajutor de tipograf, în est și în vestul mijlociu, dar a renunțat în 1857, prefe-

rând să devină pilot de vapor, după o călătorie în josul fluviului Mississippi. După optsprezece luni de ucenicie, a devenit pilot autorizat, o meserie pe care a iubit-o „mai mult decât orice a încercat după aceea“. Timpul petrecut pe fluviu s-a dovedit a fi o sursă bogată de inspirație pentru scrierile sale de mai târziu, fiindcă a întâlnit, cât a stat acolo, „diversele fațete ale naturii umane din ficțiune, biografie sau istorie“. Izbucnirea războiului civil, în 1861, a pus capăt traficului pe râu, iar Clemens a continuat să-și petreacă timpul ca voluntar în armată, căutător de aur în Nevada, prospector de cherestea și jurnalist, înainte de a-și începe cariera literară. A adoptat, prima dată în 1863, pseudonimul „Mark Twain“ (termen naval însemnând doi stânjeni), pentru a semna o scrisoare comică de călătorie. Prima sa mare carte, „The Innocents Abroad“, inspirată de călătoriile sale în Europa și în Țara Sfântă, a apărut în 1869. În 1870 s-a căsătorit cu Olivia Langdon, și în anul următor s-a stabilit în Connecticut, unde a locuit șapte-sprezece ani ca scriitor cunoscut și de succes. În această perioadă a scris multe dintre cărțile sale minunate: „Aventurile lui Tom Sawyer“ (1876), „Viața pe Mississippi“, (1883), „Aventurile lui Huckleberry“ (1884), un studiu pasionat al societății din acea vreme și crearea nemuritorului personaj *Huck Finn*, „Tom Sawyer în străinătate“ (1894), „Tom Sawyer detectiv“ (1896). Și-a îmbinat scrierile cu o bună parte din călătoriile lui, și câteva dintre cele mai comice opere ale sale pot fi regăsite printre însemnările din călătorii. O perioadă lungă a fost partener la o editură, dar o investiție considerabilă și o tiparniță cu defecte l-au dus la faliment în 1894. Pentru a încerca să-și revină din punct de vedere financiar, a pornit într-un tur de lectură prin lumea întreagă, dar când se afla în străinătate, fiica lui iubită, Suzy, a murit. Scrierile sale ulterioare reflectă aceste suferințe cu ironie sporită și amărăciune. A rămas o figură celebră până la moartea sa, la 21 aprilie 1910, și a fost remarcat atât prin costumele sale albe obișnuite și chica de păr alb, cât și prin opiniile sale intransigente împotriva injustiției și a imperialismului.

LAURA-IVONA DUMITRU

Mark Twain

TOM SAWYER DETECTIV

Traducere: I. Roventza

Editura Andreas

Capitolul I / 5

Capitolul II / 12

Capitolul III / 19

Capitolul IV / 28

Capitolul V / 35

Capitolul VI / 39

Capitolul VII / 47

Capitolul VIII / 53

Capitolul IX / 61

Capitolul X / 68

Capitolul XI / 72

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TWAIN, MARK

Tom Sawyer detectiv / Mark Twain; trad.: I. Rovența

București: Andreas Print, 2019

ISBN 978-606-765-088-4

I. Rovența, I. (trad.)

DIFUZOR EXCLUSIV:

IVO PRINT

Petru Maior nr. 32, sector 1, București

Tel./Fax: 021.222.07.67

E-mail: ivo_print@yahoo.com

*Site: **www.editura-andreas.ro***

© Editura **ANDREAS PRINT**, București, 2019

Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă: tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

*Prezentare: **Laura Ivona Dumitru***

*Corectură și tehnoredactare: **Cristina Antonescu***

*DTP copertă: **Gheorghe Dumitru***

*Ilustrație copertă: **Marius Bogdan***

Bun de tipar: 23.01.2019, Coli de tipar: 6

Format: Z₆, 16/54x84 cm

CAPITOLUL I

Bine era în primăvara următoare, după ce, Tom și cu mine, îl eliberasem pe bătrânul negru Jim, care fusese închis pentru că încercase să fugă de la ferma din Arkansow a unchiului Tom.

Gerul se înmuiase, aerul se încălzise și el puțin, și fiecare zi ne aducea mai aproape de zilele calde în care te poți plimba desculț. Întâi veni timpul bilelor, apoi al oinei, apoi al titirezului și al cercului, apoi al zmeului și iată că sosește și vara cu înotul!

Te face pe tine, băiat, să-ți fie dor de acasă și, gândindu-te așa, să-ți dai seama cât de departe e vara. Dar stai, clocotești și oftezi, și ai vrea ceva, dar nu știi ce-i cu tine. În orice caz, nu-ți simți boii acasă. Te plictisești și te gândești și, de cele mai multe ori, îți cauți un colț liniștit sus, pe deal, sau pe marginea pădurii și te uiți.

Mississippi curge în vale și se întinde până departe de tot, unde se găsesc păduri pline de ceața depărtării și totul e atât de tăcut și de solemn, ca și cineva pe care l-ai iubit și a murit, și aproape că îți vine să-ți dorești să fii și tu mort și dus, s-o sfârșești cu toate.

Nu știi ce-i asta. Sunt frigurile primăverii. Țasta-i numele. Și când te apucă, ai vrea, oh, nici tu nu știi bine ce-ai vrea, dar te apucă ceva în mod plăcut, ce e drept, atât de mult ai vrea ceva! Ți se pare că ceea ce vrei e să pleci, să fugi departe de aceleași lucruri plictisitoare, pe care le vezi mereu, și să vezi ceva mai nou. Asta vrei: să pleci în țări și locuri necunoscute în care să fie totul misterios și romantic. Și dacă nu poți s-o faci, te-ai mulțumi cu mai puțin, ai merge oriunde, numai să pleci, și ai fi fericit...

Și așa! Eu și cu Tom Sawyer aveam frigurile primăverii, și încă ce friguri! Dar Tom nici nu se putea gândi să plece, pentru că mătușa Polly nu-l va lăsa cu siguranță să piardă școala și s-o ia prin lume, pierzându-și anul; așa că eram destul de plouat.

Ședeam într-o bună zi pe treptele scării din față, cam pe la apusul soarelui, vorbind despre toate acestea, când veni din casă mătușa Polly, ținând o scrisoare în mână și spuse:

– Tom, cred că trebuie să-ți faci bagajele și să mergi la Arkansow. Mătușa ta, Sally, te cheamă.

Aproape că-mi ieșii din piele de bucurie. Credeam că Tom va zbura de gâtul mătușii sale și o va sufoca în sărutări; dar nu știu dacă ai să mă crezi, stătea acolo neclintit ca o statuie de piatră și nu scotea nici un cuvânt. Eram aproape să țip, văzându-l. Această purtare nesăbuită, când i se deschidea așa o perspectivă minunată... Pe care puteam s-o pierdem, dacă nu va vorbi cu curaj și nu-și va arăta mulțumirea și recunoștința. Dar el stătea acolo și se gândea, și se gândea, până când eram atât de

nefericit, încât nu știam singur ce să mai fac. Apoi spuse foarte calm:

– Eu sunt tare supărat, mătușă Polly, dar cred că va trebui să refuz, cel puțin pentru moment.

Aș fi putut să-l omor pentru cuvintele astea.

Mătușa lui, Polly, era atât de buimăcită și atât de înfuriată de aceste cuvinte, încât nu putu să scoată nici un cuvânt cam vreun minut, timp de care am profitat pentru a-i da brânci lui Tom și a murmura:

– Nu ești în toate mințile? Să pierzi așa o ocazie bună?

Dar el nu era tulburat. Și-mi răspunse în șoaptă:

– Huck, doar n-ai fi vrând să-i arăt cât de mult doresc să plec! Ce, va începe să se îndoiască, să născosească o seamă întreagă de boli, pericole și obiecțiuni și, dacă vrei să știi, va da imediat îndărăt. Lasă-mă pe mine, știu eu cum s-o iau.

Mie nu mi-ar fi trecut prin gând să mă port așa. Tom Sawyer avea întotdeauna dreptate – era cel mai înțelept din câți am cunoscut vreodată, conștient întotdeauna și pregătit să facă față oricărei eventualități. În acest răstimp își reveni mătușa Polly și începu:

– Vei refuza! Da! Da! Bine, dar n-am mai auzit așa ceva în viața mea! Auzi, să-mi vorbești tu mie așa! Și acum ridică-te în două picioare și strânge-ți catrafusele și, dacă mai aud vreun cuvânt de la tine despre refuz, sau cum că refuzi, cred că am să te refuz cu o biciușcă.

Îl lovi cu degetul pe cap, pe când ieșeam, și el începu să se văicărească în timp ce urca pe scări. Sus, în camera lui, mă îmbrățișă. Nu mai știa unde îi era capul de bucurie că mergea la drum. Și spuse:

– Chiar înainte de a pleca, o să-i pară rău că m-a lăsat, dar n-o să știe cum s-o întoarcă și n-o va lăsa mândria să o facă.

Tom își împachetă în zece minute lucrurile, afară de cele pe care i le puneă mătușa personal. Apoi mai așteptară zece minute, ca ea să se potolească și să fie iar drăguță și bună, pentru că Tom spusese că-i trebuie zece minute ca să se potolească atunci când e numai pe jumătate zburliță, dar douăzeci când e zburliță de tot, și de data aceasta era zburliță de tot. Apoi am mers jos și stăteam ca pe ghimpi ca să aflăm ce scria în scrisoare. Ea stătea pe un fotoliu maron cu scrisoarea în poală. Ne așezară și ea ne spuse:

– Au necazuri mari pe acolo și se gândesc că tu și Huck veți fi un fel de distracție pentru ei – înviorare, spun ei. Cred că asta vor. Au un vecin p-acolo, Brace Dunlap, care a așteptat timp de trei luni să-i dea mâna lui Benny a lor, pentru ca în cele din urmă să-i spună de la obraz și odată pentru totdeauna că n-o capătă; așa încât el le purta pică și ei erau îngrijorați. Cred că trebuie să fie un ce, cu care e mai bine să se pună bine decât rău, pentru că ei au încercat să-i dea o satisfacție, tocmindu-l pe un frate de-al lui, care nu-i bun de nimic, să ajute la muncă, atunci când nu prea și-o pot permite și când nu-l vor în niciun caz în preajma lor.

– Cine sunt Dunlapii?

– Locuiesc cam la vreo milă de ferma unchiului Silas – cam toate fermele sunt pe acolo la distanță de o milă unele de altele – și Brace Dunlap este cu mult mai bogat decât toți ceilalți și are o grămadă de negri. E văduv, are 36 de ani, n-are copii și e mândru de banii lui, arogant și

tuturor le e puțin teamă de el. Cred că el gândește că poate să se însoare cu orice fată ar vrea, dacă ar cere-o, și trebuie că a fost o lovitură pentru el, văzând că n-o poate avea pe Benny. Ce, Benny e doar de două ori mai mică decât el și e pe atât de dulce și drăgălașă – în sfârșit ai văzut-o doar. Sărmanul unchi Silas, mi-e milă știindu-l că încearcă să-i intre în voie. În acest fel, el, atât de încercat de soartă și de sărac, să trebuiască să-l tocmească pe acest netrebnic de Jupiter Dunlap numai pentru a-l satisface pe zgârcitul lui frate...

– Ce nume: Jupiter! De unde l-o fi scos?

– E doar o poreclă. Cred că i-au uitat de mult numele lui adevărat. Are 27 de ani acum și îl are de când a mers prima dată la înnot. Profesorul văzând o aluniță de mărimea unui pol pe piciorul său stâng, în jurul genunchiului cu alte patru alunițe mai mititele în jurul ei, a spus că se aseamănă cu planeta Jupiter, și copiii au găsit că e nostim, și așa au început să-l strige Jupiter, și Jupiter a rămas până astăzi. E înalt și leneș, viclean, fățarnic și mai curând laș, dar e veșnic bine dispus și are părul lung. Nu poartă barbă și n-are o lețcaie, iar Brace îl găzduiește pe gratis și îi dă să îmbrace hainele lui vechi și-l disprețuiește pe Jupiter ca și pe celălalt geamăn.

– Cum e celălalt geamăn?

– La fel ca Jupiter – așa se spune. Sau cel puțin așa era, dar n-a fost văzut de șapte ani. S-a apucat de hoții de la 19 ani și l-au întemnițat. Dar a evadat și a fugit sus, înspre nord, pe aici pe undeva. Mai auzeam că fura sau spârgea ici-colea, dar sunt ani de-atunci. Acum e mort. Sau cel puțin așa spun ei. Nu se mai aude nimic de el.

– Cum îl chema?

– Jake.

Timp îndelungat nu mai scoase nimeni un cuvânt. Bătrâna doamnă se gândea. La urmă spuse:

– Lucrul care o neliniștește cel mai mult pe mătușa ta Sally este mânia în care îl aduce acest om, Jupiter, pe unchiul tău.

Tom era tot atât de surprins ca și mine. El spuse:

– Mânie? Unchiul Silas? Nu! Eu cred că glumești. Eu nu știam că el are nervi.

– Îl aduce într-o stare de furie, spune mătușa ta Sally. Spune că se poartă uneori ca și cum ar fi gata să-l bată.

– Mătușă Polly, asta întrece orice am auzit vreodată până acum. Vai, dar el e tot atât de blajin ca o mămăligă.

– În orice caz, ea e îngrijorată. Spune că unchiul Silas e alt om din pricina acestor certuri. Și vecinii vorbesc despre lucrurile astea și toată vina e a unchiului tău, din cauză că este preot și nu-i deloc treaba lui să se certe. Mătușa ta Sally spune că-i e groază să se urce la amvon, atât îi e de rușine. Oamenii au început să-l ocolească și nu mai e așa de popular acum, precum era pe vremuri.

CAPITOLUL II

Am avut mult noroc pentru că am găsit locuri pe un vapor care venea dinspre nord și mergea în jos spre Louisiana, și așa am putut să mergem tot drumul de-a lungul Mississippi-ului până la ferma din Arkansow, fără să trebuiască să schimbăm la St. Louis.

Un vas destul de goluț. Nu erau decât puțini pasageri și oameni bătrâni care stăteau pe ici, pe colo, la distanțe mari, dormitau și erau tare liniștiți. Ne-au trebuit patru zile să trecem de „Susul Râului“, pentru că ne cam împotmoliserăm. Dar nu erau plictisitoare, bineînțeles că nici nu puteau să fie pentru băieți, care călătoreau singuri.

Chiar de la pornire, Tom și cu mine bănuiam că era cineva bolnav în cabina învecinată cu a noastră, pentru că mesele erau veșnic servite chiar în cabină de către chelneri. Cu timpul am întrebat despre asta și chelnerul a spus că era un bolnav, dar nu părea bolnav.

– Bine, dar nu-i bolnav?

– Nu știu, poate este, dar mie mi se pare mai curând că se preface.

– Ce te face să gândești așa?

– Pentru că dacă ar fi bolnav, și-ar scoate hainele. Nu găsești că ar face-o? Ei bine, acesta nu o face. În orice caz nu-și scoate niciodată cizmele, sub niciun motiv.

– Mare pagubă! Nici chiar când doarme?

– Nu.

Misterul era întotdeauna o plăcere pentru Tom Sawyer. Dacă ai fi pus un mister și o prăjitură între el și mine, nu ar trebui să ne spui să alegem, era un lucru care venea de la sine. Pentru că, prin firea mea, eu trăgeam întotdeauna către prăjituri, în timp ce, era în firea lui să fugă spre mistere. Oamenii sunt de diferite feluri. Și e mult mai bine așa. Tom îi zise chelnerului:

– Cum îl cheamă pe acest om?

– Philips.

– Unde s-a urcat pe vas?

– Cred că s-a urcat pe vas la Alexandria, pe linia Iowa.

– Care crezi că ar fi scopul prefăcătoriei lui?

– Habar n-am. Nici nu m-am gândit la asta.

Mi-am spus: „Uite altul care trage spre prăjituri“.

– Ai observat vreo ciudățenie la el, în purtarea sau vorba lui?

– Nu. Nimic în afară că îi este frică și-și ține ușile închiuse zi și noapte și, dacă bați la ușă, nu te lasă să intri până nu deschide puțin ușa și vede cine este.

– Asta-i interesant! Tare aș vrea să văd cum arată. Spune – data viitoare când ai să intri la el nu crezi că ai putea să deschizi ușa mai larg și...

– Nu, cum se poate! E întotdeauna în dosul ei. Va închide el ușa.

Tom se gândi puțin și apoi spuse:

– Uite ce-i, tu împrumută-mi șorțul tău și lasă-mă să-i duc micul dejun dimineață. Am să-ți dau 25 de cenți.